

หนูรอบรู้
ชวนเพื่อน
สำรวจเวลากลางวัน

เรื่องและภาพ นันทวัน วาตะ

ดวงอาทิตย์พ้นขอบฟ้าในยามเช้า
เสียงของชีวิตเริ่มดังขึ้น คนบางคนตื่นก่อน
ดวงอาทิตย์ขึ้นเพื่อเริ่มต้นชีวิตของวันใหม่

แสงแดดยามเช้าไม่ได้ปลูกแค่คนให้ตื่นขึ้นมาเท่านั้น
แต่ยังปลูกสัตว์หลายชนิดให้ตื่นขึ้นมาใช้ชีวิตเช่นกัน

ใครทำอะไรกันบ้าง เมื่อแสงสว่างมาถึง

ไก่ตัวผู้ขันก่อนที่ฟ้าจะสว่าง
เหมือนปลุกทุกชีวิตให้ตื่นมา
รับแสงอาทิตย์ยามเช้า

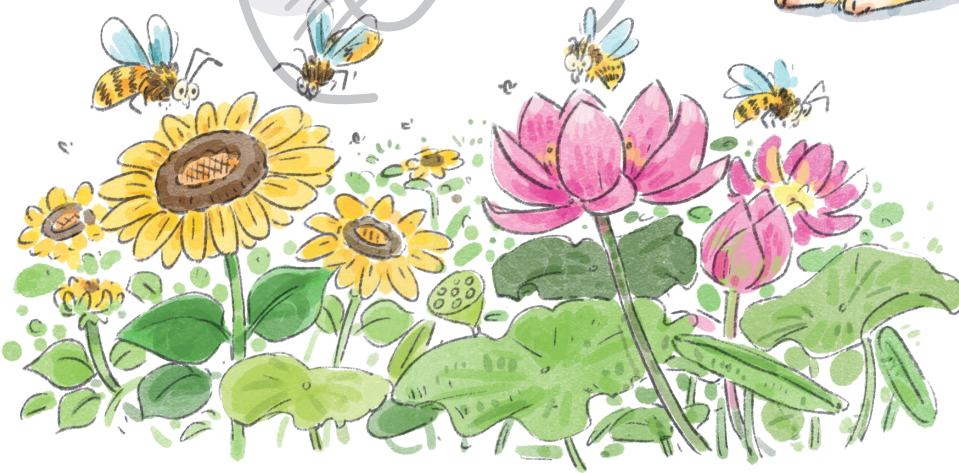
ในเวลาที่เพื่อนๆ ตื่นนอน
เจ้าแมวเหมียวเพิ่งกลับถึงบ้าน
หลังจากท่องราตรี

ตัวเงินตัวทองซึ่งเป็นสัตว์เลื้อยคลาน
ออกมาอาบแดด พวกมันต้องการ
ความอบอุ่นจากแสงแดด
เพื่อทำให้สุขภาพแข็งแรง

เมื่อมีแสงสว่าง ดอกไม้ก็เริ่มบาน
ให้แมลงหลายชนิดมากินน้ำหวาน ส่วนผึ้งนั้น
จะเก็บทั้งน้ำหวานและละอองเรณูกลับรัง

คนเก็บยอดอ่อนของผัก
ยอดผักอ่อน ๆ แसनอร่อยมาจาก
การที่พืชเจริญเติบโต
งอก แตกยอด
เมื่อได้รับแสงแดด
ช่วยปรุงอาหารบำรุงต้น

นกเขาและนกกระจอกอาบแดด
และเล่นกองทราย เนื่องจากความร้อน
ในทรายจะช่วยไล่ตัวไรบนตัวนก

นกกวักพาลูก
ออกมาตากแดด
และหาอาหาร

อาหารเข้ามาแล้ว

แม่เตรียมอาหารเข้า
ให้ทุกคนในบ้าน

หอมจัง

เมื่อเรตากแดดยามเช้า
ร่างกายจะสร้างวิตามินดี
ซึ่งช่วยเสริมสร้างความแข็งแรง
ให้กล้ามเนื้อ กระดูก
และระบบภูมิคุ้มกัน
นอกจากนี้แสงแดด
ยังช่วยให้เรานอนหลับได้สนิท
ในตอนกลางคืนอีกด้วย

แสงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้พืช
ออกผล มะยมต้นนี้ก็ออกผล
กำลังสุกพร้อมกินได้พอดี

เวลากลางวัน

เพื่อนๆ สามารถรู้ช่วงเวลาของวัน
ด้วยการสังเกตแสงและเงาที่เปลี่ยนไปได้

ก่อนที่จะมีคนคิดค้นนาฬิกาหลายรูปแบบ
ที่เพื่อนๆ ได้ใช้ในปัจุบัน เรามีนาฬิกาแดด sundial
ซึ่งคนในอดีตประดิษฐ์คิดค้นเครื่องมือบอกเวลานี้ขึ้นมา
โดยอาศัยแสงและเงาเป็นตัวบอกเวลา

คนมีประสาทสัมผัสรับรู้แสง
และอุณหภูมิที่เปลี่ยนไป ส่วนสัตว์
และแมลงหลายชนิด เช่น นก
แมว หมา ผีเสื้อ ก็ต่างรับรู้ช่วงเวลา
เช้า สาย บ่าย เย็น
จากแสงด้วยเช่นกัน

เพื่อนๆ ก็ลองทำนาฬิกาแดด
ด้วยตัวเองได้ เพียงนำไม้แท่งตรง
มาปักลงไปในแผ่นกระดาษ
นำไปวางกลางแจ้ง คอยสังเกต
เงาของไม้ที่เปลี่ยนแปลง
ไปตามดวงอาทิตย์ที่
เคลื่อนที่ผ่านไป

ภาษาไทยมีคำที่ให้ความหมายถึงช่วงเวลา "กลางวัน" หลายคำ

เช่น อรุณ ทิวา เช้าตรู่ รุ่งเช้า อรุโณทัย ฟ้าแจ้ง เป็นต้น
และยังมีคำพื้นเมืองของแต่ละภาคของประเทศไทย
เช่น งาม แปลว่า เช้า ในภาษาเหนือและภาษาอีสาน

เวลากลางวันคือช่วงเวลา
ดวงอาทิตย์ขึ้น แต่ภาษาไทยก็มีคำ
ที่บ่งบอกช่วงเวลาต่าง ๆ ของวัน
อย่างช่วงเวลาหลังเที่ยงคืนจนถึง
ก่อนดวงอาทิตย์ขึ้น เราเรียกช่วง**เช้ามืด**

ยาม**รุ่งสาง** คือช่วงเช้าในเวลา
ที่จวนสว่างแต่ยังเห็นอะไรไม่ชัด
จนกระทั่งเริ่มเห็นแสงอาทิตย์ยามเช้าตรู่
เราเรียกว่า**รุ่งอรุณ**

เมื่อดวงอาทิตย์ขึ้นเต็มดวง
จนตรงกับศีรษะของเพื่อน ๆ นั่นคือ
เวลา**เที่ยงวัน**ที่เราจะได้กินอาหารกลางวัน

และเมื่อผ่านยามบ่ายไปก็เข้าสู่ช่วงเวลาเย็น
ดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้าไป เราเรียกยาม**อัสดง**
และเมื่อความมืดเริ่มโผล่ตัวปกคลุมไปทั่ว
เราเรียกช่วงเวลานี้ว่า**พลบค่ำ** เป็นสัญญาณว่า
หมดช่วงเวลากลางวันของแต่ละวันแล้ว

ช่วงเวลาที่ดวงอาทิตย์ตกดิน แสงแดดสีส้มที่สะท้อนกลับมา
อาบท้องฟ้าและพื้นดินในเวลาจวนพลบค่ำ คนโบราณเรียกช่วงเวลา
นี้ว่า “ผีตากผ้าอ้อม”

ในสวนหลังบ้านมีใครบ้าง

ในเวลากลางวัน ที่สวนหลังบ้านมีสัตว์หลายชนิด
ออกมาหากินและใช้ชีวิต นกบางชนิดออกมาหาอาหาร
ผีเสื้อชอบอาบแดด เพราะต้องการให้เลือดในร่างกาย
ไหลเวียนได้ดี จะช่วยให้บินได้คล่องแคล่วมากขึ้น
และแมลงอีกหลายชนิดก็ออกมาหากินตอนกลางวัน
ส่วนจิ้งเหลนที่เพิ่งตื่นนอนก็ออกมาจับแมลงกิน

ในวันที่อากาศร้อนๆ ไม่ใช่แค่เพื่อนๆ ที่ชอบเล่นน้ำ
นกก็ชอบเล่นน้ำ ถ้าเพื่อนๆ จัดอ่างน้ำไว้ในสวน
ก็จะมีบรรดานกมาเล่นน้ำคลายร้อน

พืชต้องการแสงแดดเพื่อสร้างอาหารให้ตนเอง
สัตว์หลายชนิดก็ออกหากินในเวลากลางวันด้วยเช่นกัน
นั่นเป็นเพราะแสงช่วยให้มันหาอาหารได้ง่าย
สัตว์อีกหลายชนิดออกหากินตามเวลาที่เหยื่อของมัน
ออกมาหากิน อย่างสัตว์เลื้อยคลานออกมา
จับแมลงกินเพราะแมลงออกมาหากินเวลากลางวัน

